

Raymond Krabbenborg

EEN DAG MEE MET RAYMOND KRABBENBORG

‘Elke boom heeft een eigen verhaal’

Raymond Krabbenborg (56) werkt al bijna 30 jaar als boomdeskundige in de gemeente Winterswijk. Het gevarieerde werk, de collega's en de omgeving zorgen ervoor dat hij iedere dag met plezier aan het werk is. Raymond kent bijna iedere boom in de gemeente en is geboeid door de verhalen achter de boom. „Bomen zouden ons zoveel kunnen vertellen!”

Tekst en beeld Wendy Venhorst

7.30 uur

De dag begint donderdag 22 februari flink koud in Winterswijk. Maar Raymond Krabbenborg heeft geen last van de kou. Na een kop koffie in de kantine en een korte werkbespreking, begint hij vol enthousiasme aan de dag. Spullen bij elkaar pakken en met de collega's op naar zijn eerste klus voor vandaag: het snoeien van bomen in het buurtschap Meddo. Het belooft een zonnige dag te worden en Raymond heeft er zin in. Onderweg vertelt hij dat hij begin jaren '70 op de tuinbouwschool in Borculo een opleiding tot vakbekwaam hovenier heeft gevolgd. Daarna werkte hij 11 jaar bij een hovenier. „Maar ik wilde meer variatie en regelmaat in mijn werk en zo kwam ik bij de gemeente Winterswijk terecht.”

In eerste instantie ging hij aan de slag in het groenonderhoud, maar al snel wist hij dat zijn hart bij de bomen lag. Het duurde niet lang voordat hij in de boomverzorging terecht kwam. „Samen met een collega heb ik veel cursussen gevolgd. Ik vind het gigantisch mooi werk. Bomen zijn altijd mijn passie geweest!” Het beheer van de openbare ruimte is sinds 2011 volledig ondergebracht bij ROVA: een publieke dienstverlener die zich inzet voor een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Voor Raymond en zijn collega's veranderde er weinig. „De samenwerking tussen de gemeente en ROVA loopt als een trein en het gezamenlijke doel is helder: Winterswijk en haar omliggende buurtschappen nog mooier maken dan ze al zijn.”

8.30 uur

Samen met twee collega's is Raymond neergestreken in Meddo om daar langs een landweg onderhoudssnoei toe te passen. De mannen maken gebruik van een hoogwerker die vorig jaar nieuw is aangeschaft en meer dan 20 m de lucht in kan. De bomen worden zo gesnoeid dat een verantwoorde doorrijhoogte van 4.20 m ontstaat. Het dode en slechte hout wordt verwijderd. De takken die naar beneden vallen worden verzameld en in de sloot gelegd. Als Raymond weer beneden is, vertelt hij dat ze in principe het hele jaar door cultuursnoei toepassen. „De meeste bomen snoeien we in het najaar en vroege voorjaar, omdat alles dan nog in rust is. Vanaf april gaan we over op begeleidingssnoei van jonge bomen. Dat

is heel belangrijk werk, omdat het bomen voor de toekomst zijn.”

12.30 uur

Tijdens de lunch komt ter sprake dat de gemeente buiten de bossen om zo'n 50.000 bomen telt die onderhouden moeten worden. Daaronder zo'n 30.000 eiken. Een redelijke monocultuur dus, die ook gevaren met zich meebrengt. „De eikenprachtkever vindt het hier prachtig”, illustreert Raymond het probleem lachend. Tegenwoordig wordt er beter nagedacht over de soorten die worden aangeplant. „We brengen meer variatie aan en rijden bomen als essen en kastanjes. Van de 300 kastanjes die hier staan, zijn er de laatste jaren 100 geruimd in verband

Snoeien

Raymond Krabbenborg is in Meddo bezig met onderhoudssnoei aan een rij zomereiken. Met behulp van de hoogwerker creëert hij een doorrijhoogte van 4.20 meter en verwijdert hij dode en aangestaste takken. „Heerlijk werk met dit weertje”, zegt hij enthousiast. „Het mag van mij wel zes weken koud en zonnig zijn.”

Lunch

Raymond en zijn collega's pauzeren graag in de bus. Winterswijk is een uitgestrekte gemeente, waardoor het vaak veel tijd kost om terug naar 'de basis' te rijden. Bovendien is de bus ruim en warm en vinden de heren het minstens zo gezellig. Mits er koffie aan boord is...

Beuk

Door de goede zorg van de boombeheerders is deze monumentale beuk van zo'n honderd jaar oud gespaard gebleven tijdens de werkzaamheden in de nieuwbouwwijk. Resultaat is een imposante boom die nu de trots van de wijk is. „Dit soort bijzondere bomen moet goed worden beschermd. Zo hebben we de boom tijdens de nieuwbouw afgezet met hekken, om te voorkomen dat machines te dicht langs de boom zouden rijden en de grond zouden verdichten.”

met de bloedingsziekte." Ook worden veel zware bomen aangeplant en wordt goed gekeken naar de standplaats. „We kiezen bewust voor plekken waar bomen weer 50 tot 100 jaar kunnen staan. Ook gebruiken we bij de aanplant bomengrulaat en werken we met een krattensysteem met teeltaarde om wortelopdruk te voorkomen.”

13.00 uur

De plicht roept. Vanmiddag moeten er bomen worden gekapt in het Woold. Onderweg naar dit bosrijke buurtschap rijdt Raymond via het centrum, om te laten zien dat Winterswijk ook beeldbepalende, monumentale bomen kent die - met de juiste zorg - prima in een woonwijk ingepast kunnen worden. Verscholen tussen de huizen staat een grote beuk die conditioneel in perfecte staat is. Iets waar Raymond en zijn collega's hun best voor hebben gedaan.

13.30 uur

We zijn aangekomen in het Woold, waar een paar bomen moeten worden gekapt omdat ze een gevaar vormen voor de omgeving. Raymond geeft aan dat ze meestal tussen januari en half maart kappen. „Dat is de ideale tijd, omdat de grond dan hard is en de machines makkelijk het land op kunnen. Bovendien zijn de flora en fauna dan in rust.” Vanmiddag

blijkt dat de heren perfect op elkaar zijn ingespeeld en aan een half woord genoeg hebben. Bert bewaakt het verkeer, Raymond zaagt de zomereik in en machinist Henk zorgt er met de grijper voor dat de boom veilig en gecontroleerd op het land valt. Er klinkt een harde, doffe klap. Tot zover is de missie geslaagd.

Het kappen van bomen is een gevaarlijk klusje. Raymond vertelt dat zijn buurman, die ook 30 jaar ervaring had als boomverzorger, tijdens het kappen van een grote populier een tak op zijn hoofd kreeg en de klap niet overleefde. „Het blijft dus goed oppassen.”

De mannen verplaatsen zich naar het land, waar ze de boom in stukken zagen. In 20 minuutjes is de klus geklaard. Ondertussen komt een buurtbewoner poolshoogte nemen. Hij wil graag weten waarom er wordt gekapt. Raymond legt uit dat de bomen op termijn een gevaar opleveren voor de omgeving. De man lijkt vrede te hebben met de uitleg. Raymond heeft er geen problemen mee dat bewoners komen kijken. „We zijn geen bosbouwbedrijf, we willen zoveel mogelijk in stand houden. Maar soms moet je ingrijpen. Als je dat goed uitlegt, begrijpen de mensen het vaak wel.”

15.00 uur

Als de bomen zijn gekapt, ruimt de ploeg in de buurt nog een paar bomen op die het loodje hebben gelegd tijdens de hef-

tige storm begin dit jaar. Raymond vertelt dat ze al weken bezig zijn om omgewaaiden bomen op te ruimen. Hij benadrukt daarbij dat niet alleen aangetaste of zwakke bomen het loodje leggen. „Vaak zie je juist dat de meest vitale bomen het eerste omgaan, omdat ze het grootste zijn en het meeste blad hebben. Dan wordt zo'n boom één groot zeilschip.”

16.15 uur

Het werk is officieel gedaan. De spullen worden verzameld en samen met de collega's vertrekt Raymond richting Winterswijk. Omdat hij graag wil laten zien dat ook de VTA-controle een belangrijk onderdeel vormt van zijn werk, maken we nog een rondje langs een aantal risicobomen. Als het onderwerp aantastingen ter sprake komt, blijkt dat Raymond in de loop van de jaren veel kennis heeft opgedaan. Moeiteloos noemt hij de Latijnse namen op van een groot aantal zwammen. Hij maakte zelfs fotoboeken met daarin alle aantastingen die hij in de loop van de jaren tegenkwam. Van

honingzwammen tot entknobbels en plakoksels.

Elk seizoen heeft volgens Raymond z'n mooie dingen. „Ik heb een heel boeiend beroep. Zeker is in ieder geval dat we meer doen dan alleen snoeien en zagen.” Ook boeit het hem dat een boom een levend iets is. „Als je een tak snoeit, reageert de boom binnen 'no time'. Dat is toch mooi? Een boom is zo ingenieus!” Bovendien fascineert het hem dat bomen van een jaar of honderd veel hebben meegemaakt. „Als je bedenkt dat ze onder die bomen nog met paard en wagen hebben gereden en dat die bomen de oorlog nog hebben meegemaakt, dan zouden ze ons zoveel kunnen vertellen.” Raymond haalt een anekdote op waarbij ze een paar slechte bomen in het Woold moesten kappen. „Achteraf bleken de granaatscherven van de oorlog er nog in te zitten. Dat heeft me wel vier kettingen gekost. Maar het is boeiend om je af te vragen wat zo'n boom allemaal heeft meegemaakt. Wat dat betreft heeft elke boom een verhaal.” <

Kappen

In het Woold wordt een zomereik gekapt. De boom heeft een slechte conditie en is op sterven na dood. Om te voorkomen dat de boom een gevaar wordt voor de omgeving, gaat de zaag erin. Een specialistisch werkje, dat Raymond samen met zijn vaste werkmaatjes uitvoert. Tijdens het kappen gelden strikte veiligheidsmaatregelen. Zo dragen de medewerkers speciale veiligheidskleding en een helm. Ook werkt Raymond altijd samen met een vaste ploeg, waaronder collega Bert en kraanmachinist Henk.

Storm

Deze omgevallen boom met enorme kluit laat zien welke kracht de storm van begin dit jaar heeft gehad. De boomverzorgers zijn al weken bezig om de omgevallen bomen in de gemeente op te ruimen. Niet alleen zwakke bomen, maar ook veel vitale bomen hebben daarbij het loodje gelegd.

VTA

Gewapend met hamer en prikstok controleert Raymond een boom langs een doorgaande weg in Winterswijk. Hoewel er op het eerste oog niet zoveel mis is met deze 30 meter hoge zomereik, blijkt de dikrandtonderzwam de boom langzaam maar zeker van binnenuit aan te tasten. De boom wordt daarom nauwlettend in de gaten gehouden.

- **Aantal inwoners:** circa 29.000
- **Oppervlakte:** 138 km²
- **Ligging:** Winterswijk ligt in de Achterhoek en heeft een groot buitengebied, dat is onderverdeeld in negen buurtschappen: Meddo, Huppel, Henxel, Ratum, Brinkeurne, Kotten, Woold, Miste en Corle. De omgeving van Winterswijk werd in 2005 uitgeroepen tot Nationaal Landschap Winterswijk.
- **Diensten ROVA:** ROVA is een publieke dienstverlener die zich inzet voor een schone, veilige en duurzame

- leefomgeving. Ze verzorgt de afvalinzameling voor huishoudens en onderhoudt daarnaast de openbare ruimte van een aantal gemeenten. Sinds 2011 zorgt ROVA voor het beheer van de openbare ruimte in Winterswijk. ROVA werkt samen met 23 gemeenten in de regio's IJssel-Vechtstreek, de Achterhoek en Eemland; een werkgebied met zo'n 900.000 inwoners.
- **Medewerkers ROVA:** ongeveer 350 in vaste dienst
- **Omzet ROVA:** 78,5 miljoen euro (2016)